proLékaře.cz | 21.5.2026

Zpráva z Prvního kongresu Mezinárodní společnosti intraoperační neurofyziologie

Luzern, Švýcarsko 15.–18. 11. 2007

V rámci systematického úsilí zvýšení bezpečnosti nejen neurochirurgických výkonů vzrůstá zájem o intraoperační sledování funkce nervového systému. Tato skutečnost byla jedním z důvodů uspořádání zakládacího sjezdu Mezinárodní společnosti intraoperační neurofyziologie (ISIN) konaného v Luzernu. Sjezdu se účastnilo přibližně 180 účastníků z celého světa. Přítomna byla řada významných osobností z oblasti klinické i teoretické neurofyziologie. Výprava z ČR čítala 6 účastníků. Z ČR byl prezentován pouze jeden příspěvek ve formě posteru. Excelentní organizace sjezdu skupinou prof. Kothbauera přispěla významnou měrou k příjemnému průběhu „komorního" setkání.

Odborný program probíhal v 1 přednáškové sekci dělené do 3 hlavních částí. Zaznělo celkem 50 sdělení (8 přednášek edukačních, 10 zvaných a 32 přihlášených krátkých sdělení, která se těšila velké pozornosti). Byl vyhrazen čas i pro moderovanou posterovou sekci.

Hlavním tématem sjezdu bylo sledování vodivosti míšních motorických drah. V edukačních přednáškách zazněly poznámky k technickému provedení, hodnocení evokovaných odpovědí v prostředí operačního sálu. Hlavní důraz byl kladen na sledování vodivosti míšních drah. Je pravděpodobné, že monitorace stimulací míchy a registrace myogenních odpovědí je definitivně opuštěna. Technika transkraniální stimulace je nesrovnatelně spolehlivější a velmi dobře technicky zvládnuta. Velký význam má souběžné snímání míšních a svalových odpovědí. To umožňuje zpřesnění hodnocení vodivosti kortikospinální dráhy přes operační pole, vyhlášení varování nebo alarmu, a ve svém důsledku sníží četnost předčasného ukončení operace na základě vymizení myogenních odpovědí. Fyziologický podklad podali Rothwell, Amassian a Dimitrijevic.

Dalším hlavním tématem prezentovaným formou zvaných přednášek bylo sledování motorických a řečových funkcí při operacích hemisferálních expanzí elokventních oblastí mozku. Heroické resekční výkony až neuvěřitelného rozsahu prezentoval Duffau. Zachování motorických a řečových funkcí bylo intraoperačně úspěšné, avšak dlouhodobé výsledky prezentovány nebyly. Velká diskuse se rozvinula na téma bezpečnosti operací subkortikálních expanzí a stanovení optimální bezpečné zóny kolem kortikospinálního traktu. Tuto zónu je nutno hodnotit dle prahu výbavnosti motorické odpovědi při subkortikální stimulaci. Metricky bez intraoperační MRI tuto zónu určit nelze. V tomto smyslu bylo dosaženo konsenzu. Všechna sdělení provázela bohatá a věcná diskuse, která často pokračovala i mimo přednáškový sál.

MUDr. Svatopluk Ostrý, Ph.D.
Neurochirurgická klinika
1. LF UK, IPVZ a ÚVN
U Vojenské nemocnice 1200
16902 Praha 6-Střešovice
e-mail: svatopluk.ostry@uvn.cz

Jistě je stále řada míst, kde může intraoperační neurofyziologie přispět k ovlivnění výsledků. Pokud srovnáme prezentované zkušenosti světových pracovišť se zkušenostmi našimi, konstatujeme, že intraoperační neurofyziologie v českých zemích dosahuje kvalit světových. Z vlastních zkušeností mohu říci, že řada neurochirurgických pracovišť v České republice má již nyní technické vybavení, které umožňuje zajištění všech rizikových operací neurofyziologickou monitorací v adekvátním rozsahu.

Ustavující sjezd byl i místem volby nového prezidenta společnosti, kterým se stal David B. MacDonald. Pod jeho taktovkou se bude konat příští sjezd v roce 2009.

S politováním musím poznamenat, že existují hodnotné práce českých neurofyziologů, které nejsou ve světě citovány. A to i v tom případě, když jsou první zmínkou určitého jevu. Proto doufám v hojnou aktivní účast českých neurofyziologů, neurologů a neurochirurgů na příštím sjezdu.